

ÚPICKÉ DIVADLO

ELEKTRONICKÝ ZPRAVODAJ SPOLKU DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ ALOIS JIRÁSEK V ÚPICI

13. března 2017 / číslo 4

...pro lidi, které zajímá divadlo

Vzniká v úzké spolupráci s MKS Úpice.

Pošleme každému zájemci na jeho e-mailovou adresu.

21. 3. 2017 v 19:30 uvede MKS Úpice v Divadle Aloise Jiráka

LIGA PROTI NEVĚŘE – ZDENĚK PODSKALSKÝ

Režie: Biser Arichtev

Ve slavné Podskalského komedii kdysi excelovaly takové herecké formáty jako Vlastimil Brodský, Jana Brejchová či Jiřina Jirásková. Nyní po létech Liga proti nevěře ožívá pod režijní taktovkou Biser Arichteva. V hlavní roli se představí jako herec – Ivo Šmoldas.

Inscenace je plná překvapivých zvratů. Vše začíná u ženy a jejího milence, do toho se vrací manžel. Opomenout nesmíme ani další ženu, která pro změnu hledá svého manžela. Je to ten původní milenec, nebo ne? Leží manžel mrtvý ve vaně? Dá se utéct ze třetího patra?

Je možné vraždit žehlicím prknem? Vejde se milenka do krbu? A není to všechno tak trochu postaveno na hlavu?

Divadlo Za Zrcadlem chystá reprízy

- 22. března – 19:00
Úpice – Loutkové divadlo
- 26. března – 13:25
Hradec Králové – Audimafor
- 5. dubna – 19:00
Úpice – Loutkové divadlo

V divadle nikdy nic není definitivní, inscenace se proměňuje v souvislosti s prostorem, ansámblem a především divákem, díky kterému je divadlo divadlem. A tak je každé představení naprosto jedinečné. Nás nyní čekají tři velmi rozdílná představení jedné hry Já...JáJa.

Už od února oprašujeme texty, protahujeme těla, rozezníváme hlasy i nástroje hudební. Pracujeme pilně také na naší nové scéně, která musí být lehká, přenosná a funkční, aby se nám s ní dobře hrálo na AUDIMAFORu v Hradci Králové. To je krajská přehlídka experimentujícího a mladého divadla a divadla poezie, kde se na nás okem kritickým podívají nejen divadlaznalí diváci, ale i odborná porota. A v dubnové repríze nás čeká další výzva – totiž změna obsazení. Jirka Holman odjíždí do Ameriky, takže roli trenéra za něho převezme náš muzikant Martin Werner a za kachon a hang drum (to jsou ty naše hudební nástroje) usedne David Tohola.

Držte nám palce a přijďte se podívat! A klidně rovnou třikrát!

Za Divadlo Za Zrcadlem

Lenka Šrejberová

František Lusk † 16. 2. 2017

Psát vzpomínky, když si už nic moc nepamatuji, není zrovna jednoduché. Když si k tomu přidáte uznané poklepávání po ramenu s pokryteckými komentáři „ty to stejně napíšeš nejlíp“, moc se vám do nějakého psaní nechce. Navíc už mám k dispozici, bohužel, jen minulý čas. Ku pomoci jsem si proto tentokrát vzal brožuru Úpické ochotnické divadlo 1974-2003 a také náš web...

Tam jsem si připomněl, že rok 1986 byl rokem, kdy se v hledišti divadla pokládala nová podlaha, demontovala a pak zas montovala sedadla, připravoval se divadelní festival a zkoušely se dvě nové inscenace. Vedle Přísných milenců také Zákon věčnosti. Při tom všem byl tehdy hodně vidět právě František. Pravda, pomáhal nám s nejrůznějšími, především technickými věcmi, už před tím, ale podle výše uvedených pramenů to byla Uličnice (1983), v níž František poprvé vystoupil z „davu“ a ztvárnil roli Mac Kinlaye. Hned potom, a to si pamatuju, vytvořil v Baladě z hadrů postavu Žebráka. Jeho behání, za pomoci vlastnoručně vyrobené dřevěné nohy, vidím, jako by to bylo včera. No a od té doby patřil, především díky své nepřehlédnutelné figuře i hlasu, mezi režiséry hojně využívané herce. Konrád z Hötendorfu (C.K. Polní maršálek, 1990), pastýř Bartoš (Komedie o Hvězdě, 1991), patron Vincenzo (Poprask na Laguně, 1993) a řada dalších až k té poslední roli Franze v Jiráskově Lucerně. To byl rok 2004. Pak nám ještě František i přes zdravotní problémy pomáhal, ale na jevišti se už neobjevil. Bohužel.

Chyběl nám a chybí dodnes. Jednak těch opravdových CHLAPÁKŮ, se vším, co k tomu patří, je čím dál míň, ale především: František byl, alespoň pro mě tedy jo, prototypem férového a rovného chlapa, který toho nikdy moc nenamluvil, ale o to víc udělal (a nejen v divadle). Ani si nevybavuju, jestli jsem se s ním vůbec za těch nějakých dvacet let stačil vůbec kdy o něco alespoň trochu pohádat (pánové, kdo z vás to může říct). Myslím, že to v jeho případě nebylo nikdy potřeba. Moc si toho, Franto, vážím a děkuju. Nejen za to.

Zdeněk Vylíčil

Měl jsem to štěstí, že jsem byl se svými spolužáky v 7. třídě lánské školy prvním Františkovým žákem po ukončení jeho kantorských studií. Potvrzuji slova o poctivém a rovném chlapovi. A nejen já! Potvrzují to všechny holky z naší třídy – i když v jejich případě by je mohl někdo podezřívát z podjatosti. Všechny totiž Františka milovaly! Nebylo divu, byl jen o dvanáct let starší, a všem se líbilo, že musel trochu sklonit hlavu a natočit ramena, aby prošel dveřmi. Některé se kvůli němu dokonce začaly učit i matiku! Byl prostě férový učitel, před kterým jsme měli respekt. Když jsem se s ním pak potkal v divadle – těžko jsem přivykal nabídnutému tykání...

Františku, za naši třídu i za divadlo Ti moc děkuji – učil jsi nás nejen matiku a fyziku!

Vladimír Hetflejš

UNIKLO Z BOHÉMY

Že pracujeme na inscenaci Havlovy hry Odcházení, to už asi většina Úpických ví. Ostatně jsme to také ohlásili v minulém čísle. Že by ale měla být premiéra už v dubnu, to asi tak známé není. A jak práce postupuje? Když jsme se ptali, slyšeli jsme odpovědi zajímavé. Někdo je nadšený z režiséra, z metody jeho práce, kterou soubor potřeboval „jak prase drbání“, jiný se kroutí, že zkoušky zaberou spoustu času, protože musí být připraven celý večer – i když se pak třeba na jevišti ani nepodívá – a další je mrzutý, že nebyl obsazen... Zkusme si poskládat mozaiku ze střípků uniklých z Bohémy!

Střípek první – z mailu režiséra Saši Gregara všem hercům:

Plán zkoušek na duben: 2., 3., 5., 8., 10., 13., 18., 20., 24., 27. (první generálka), 28. (druhá generálka) 29. PREMIÉRA (pozvete celou Úpici a okolní republiku!)
(k tomu připojená poznámka)

Rád bych, abychom zkoušky (kromě soustředění) začínali nejpozději v 19 hodin na připravené scéně, tedy se vším, co potřebujete ke hře. A uvolněte se, prosím, hrajte si jako děti, mějte jednoduše radost z toho, co na jevišti předvádíte, neděste se chyb, od toho je zkouška, aby se všechno vyladilo: keine angst! A už se porvěte s texty, už je nenoste na jeviště! Zdraví a těší se na spolupráci Saša!

Střípek druhý – spontánní vyznání herečky sepsané do veršů:

Odcházení...

tohle není
ledajaké zkoušení
cvičení vytrvalosti
a dalších nezbytných
hercových schopností
dovedností a vlastností
stejně tak
režisérovy trpělivosti
při společném hledání
mezi slovy a větami
ukryté významy
motivace jednání
jevištního podání
pro divákovu potěchu
mysli, oka a sluchu
:)

Střípek třetí – z jiného mailu režiséra hercům (redakčně kráceno):

Přátelé moji, jste stateční, zkoušky bývají vyčerpávající, a ani já nejsem už právě Jura...

Jsem rád, že jste trpěliví a doufám, že moje rejpaní v postavách neberete osobně, ale jako tvůrčí proces. Neb tvoříte. Tvoříte!

A zkouška není, jak stále zdůrazňuji, opakování, ale hledání. Ten Havlův text nám nabízí krásné možnosti pro otevírání fantazie – v žádném případě to není psychologická konverzačka. Kromě toho – secvičit vtipné situace vždycky znamená vymyslet je přesně jak hodinový stroj, v tom je herecká práce poněkud drsná...

Především bych byl rád, kdybyste se pokusili na zkoušku soustředit a uvolnit. A abyste už přemýšleli v postavách. Víím, není to snadné, třeba máte pocit, že vyžadují vše přesně nakrokované – jenže tak to není. Miluji hereckou invenci, ale ozvu se vždycky, když pro mě jako režiséra – tedy zástupce diváka a s prominutím odpověd-

ného za to, aby vše bylo správné, vtipné a divadelní...

Hlavně je třeba v sobě generovat energii, bez energie to nejde. A rád bych taky připomenul, že za každý nápad jsem skutečně vděčný, jen ho samozřejmě musím zapojit do celku. Takže – pojďme na to s chutí a bez obav!

Střípek čtvrtý – z dalšího mailu

Pilně zkoušíme. Zkoušky trvají většinou 4 až 5 hodin intenzivní práce (co, kdy, kdo, kam, jak, PROC – vnitřní motivace hereckého jed-

nání! Je to náročné, ale skvělé, myslím, že to byl výborný tah pro celý soubor. Nejen, že nás to oživuje ze „zimního“ spánku, ale rozvíjí to i naše herecké myšlení a především jednání na jevišti. Možná má s námi Saša celkem těžkou práci, ale jde to na dřevě a mění to atmosféru i přístup k divadelní práci. Moc se učím a jsem nadšená (i když občas dost unavená).

ZPRAVIČKY

- **Prodaná nevěsta** – soubor zahájil druhý rok svého pěveckého studia a rozpracovaný má už celý pěvecký part. V únoru se prvně sešla kapela a 18. března bude už zkoušet se zpěváky.

- **Počet našich čtenářů se významně rozšířil!** Vedle nově přihlášených dostávají toto vydání někteří jako dárek od známého či spřátelené instituce. Pokud by kdokoliv chtěl odběr ukončit, stačí, když tak učiní dle návodu v závěru průvodního mailu.

- **Hledáme nové členy!** Je to u nás, jak v českém průmyslu – chybí technické kádry! Standu Kábrta jen tak někdo nenahradí, ale co kdyby... Přihlaste se fandové zvuku, světla, videa!

Vyzval mě Lukáš Bárta

Prostřednictvím únorových Úpických novin jsem byl Lukášem Bártou vyzván, abych se aktivně zapojil do veřejného dění v Úpici. Samozřejmě jsem nebyl vyzván jmenovitě, vůbec se neznáme, ale svoji výzvu adresoval všem, kterým není lhostejný další vývoj našeho města. A do této skupiny patřím, byť jsem už přes třicet let z rodného města pryč. Na Úpici mi fakt hodně záleží!

Při každé návštěvě, byť často velmi krátké, si všímám věcí potěšitelných i zarmucujících. Často netuším, co je jejich pravou příčinou. To bych musel občas posedět v některé místní hospodě, zavítat na zasedání zastupitelstva, pohovořit s informovanými či poklábovit s bývalými spolužáky. Zdůvodnění rezignace Lukáše Bárty mě ale nesmírně zaujalo. Málokdy totiž člověk čte v místních novinách tak zdrčující a otevřenou kritiku! Současně se mi ale vynořily otázky. Je pravdivá? Je objektivní? Proč Lukáš Bárta rezignoval právě teď? Nezahájil rok před koncem mandátu, dřív než ostatní, svoji novou volební kampaň? Vyčerpal všechny možnosti, které mu jeho funkce dávala? Mnoho otázek mě napadá, když si čtu znovu a znovu jeho dopis Úpickým!

Mám ale vůbec právo, vzhledem ke své malé informovanosti, jakkoliv se vyjadřovat? Vždyť o kritizované kompetenci starosty nevím nic, o pozadí vystoupení Úpice ze Svazku obcí Jestřebí hory nevím také nic! O stále rostoucích provozních nákladech města jsem také neslyšel a o příliš nákladných úpických sdělovacích prostředcích také nic nevím. Snad bych se mohl jen zastavit u kritiky investice do domů na náměstí, která je podle Lukáše Bárty zájmem jen určité skupiny, ale rozhodně ne většiny Úpičáků. Ale pozor! Nejsem náhodou podjatý? Vždyť inkriminované domy na náměstí mají být využity pro potřeby kultury a vzdělávání – muzeum, spolková činnost, televize – a já mám hodně blízko např. k úpickému divadlu, kterému by asi prospěla plánovaná zkušebna pro všechny možné spolky a zájmové kroužky!

Zkusím se vyjádřit co nejjasněji! Ve městě, kde je málo práce, protože se zhroutil textilní průmysl zatím nepodařilo nahradit, ve kterém střední školství zastupuje pouze malé gymnázium s odbornou školou, ve kterém dochází k dramatické negativní změně demografické struktury – není vedle nalezení dlouhodobé perspektivy důležitější úkol, než podpora kultury a vzdělání! Je určitě nezbytné – obrazně řečeno – opravit chodníky, ale je mnohem důležitější opravit např. spolkovou činnost a vše, co s ní souvisí. Zápas, který každý den svádí po létech konečně skvěle vedené muzeum a celé MKS, knihovna, školy běžné i umělecká, hvězdárna, dechovka, ochotníci, loutkáři a všichni další – je zápasem existenčním, skoro obrozeneckým. Pokud kultura a vzdělání pomůže investice do dvou domů na náměstí, nejde vůbec o skupinový zájem, ale o zájem celospolečenský.

Abych nezapomněl – problémy v zastupitelstvu mají kořeny, podle mne, v nezvládnuté komunikaci. Pokud se podcení neformální předjednání problému před jeho zařazením do programu „hlasovací“ schůze, je zaděláno na malér. Pak už nastupují často jen „šprajcy“!

A to je vlastně všechno, co jsem chtěl napsat. Panu Bártovi děkuji, že mě vyzval. A propos – pokud budete, pane Bárto, číst tyto řádky a budete mít zájem – rád bych s Vámi zašel na kafe. Možná bychom si vše vysvětlili, možná bychom se pochopili.

Vladimír Hetflejš

Doporučujeme:

17. 3. – 17:00	vernisaž, Městské muzeum a galerie JWM Nesem vám líto a dobrou novinu aneb Velikonoce v muzeu	
21. 3. – 19:30	Divadlo A. Jiráka	Liga proti nevěře
22. 3. – 19:00	Loutkové divadlo	Já...JáJa
5. 4. – 19:00	Loutkové divadlo	Já...JáJa

Omluva

V minulém čísle jsme přivítali v Úpici legendární Divadlo Jára Cimrmana s vyprodaným představením Bláník (3. 1.) a využili toho k úvaze o zavedení předplatného, které by pomohlo stálým divákům vstupenky získat. Neznalost podmínek, které panují okolo zájezdů tohoto divadla, vedla k „nehorázně mystifikaci“ čtenářů, na kterou redakci upozornil dobře informovaný kruh, který nechce být jmenován. Divadlo Jára Cimrmana je totiž do předplatného prakticky nezařaditelné! Za vzniklou fabulaci se upřímně omlouvám, úvahu o stále chybějícím úpickým divadelním abonmá jsem psal sám!

Poznámka: Od zmíněného představení už uplynuly dva měsíce, přesto by nás zajímaly reakce diváků. Neúčast Jana Svěráka byla jistě velkým zklamáním. Proto se ptáme, zda byla bez zemřelého Ladislava Smoljaka a velmi zaměstnaného Zdeňka Svěráka jejich inscenace stále Cimrmanovská?

Vladimír Hetflejš

Vertigo

V úterý 13. 12. jsme se odpoledne vypravili do vánočně vyzdobené Prahy na baletní představení Vertigo. Byl to dárek souboru naší mladší ochotnické větvi. Upřímně řečeno jsme měli trochu rozporuplná očekávání, jelikož jsme nikdy předtím na baletu nebyli, ale věřili jsme Mirkovým doporučením a dobrou reklamu dělalo i rychlé vyprodání lístků dlouho dopředu. Představení se hrálo na Nové scéně Národního divadla. Tam mnoho z nás také bylo poprvé. Musím říct, že interiér se hodně liší od starých prostorů původní scény Národního divadla. Je modernější, ale zdaleka mi nepřišla tak krásná a majestátní jako stará scéna, kde na vás slavnostní atmosféra přímo dýchá.

Co se týká samotného představení, nejsem žádný expert a nedokážu posoudit všechny kvality a vysvětlit myšlenky či skryté významy, kterých tam jistě byla velká spousta, takže to zkrát-

ka zhodnotím ze svého pohledu. Po zakoupení programu za účelem zjistit nějaký děj, abychom se měli čeho chytit, jsme zjistili, že toto pojednání zřejmě nebude pro leckterého jednoduchého diváka. Trochu jsme se lekli, jak se tři hodiny dokážeme dívat, jak někdo vyjadřuje „metaforou prchavého okamžiku“, a podobných abstraktních pojmů, které byly v programu popsány, ale snažili jsme se nepodlehout předsudkům a čekali jsme. A zklamání jsme rozhodně nebyli.

Představení bylo rozčleněno do tří částí: Rain, Vertigo a Cacti. První část ukazovala šest různých postav ze šesti různých zemí. Každá měla svůj vlastní příběh, jediné, co měli společné, byl jediný prchavý okamžik, letmý pohled zaostřený na každého jednotlivě, ale který probíhal současně v jediném okamžiku. Jejím poselstvím bylo, že všichni lidé na Zemi mají společný původ i úděl. Druhá část – Vertigo, neboli závrať, se snažila ukázat opojnou lásku mezi mužem a ženou, která působí opojení či téměř závrať. Tato část byla tančena v klasickém baletu a líbila se mi nejvíce z celého představení. Ve třetí části bylo nejtěžší porozumět jejímu poselství. Autor choreografie se zde zamýšlí nad smyslem života i umění.

Do jednoho představení dokázali vložit téměř všechny formy baletu. Mohli jsme vidět čísla od klasického baletu až po výrazový tanec či různé akrobatické kousky. Byla na tom vidět tvrdá práce, všechno doladěné do posledního detailu, výkony tanečnicků byli opravdu skvělé. Přestože bylo celé představení hodně obrazné a ne všemu jsme úplně rozuměli, pocitový zážitek si z toho určitě odnesl každý, čemuž napomáhala i hudba, která krásně podkreslovala celé představení. Zněla tu díla slavných skladatelů jako Bach, Beethoven, Haydn, Schubert či Šostakovič.

Byl to opravdu jedinečný zážitek, a chtěla bych tímto za všechny poděkovat souboru, že nám toto jedinečné představení umožnil vidět.

Helena Melicharová